

Miten tuulivoiman myötä lisääntyvä epävarmuus vaikuttaa eri energiateknologioiden kannattavuuteen?

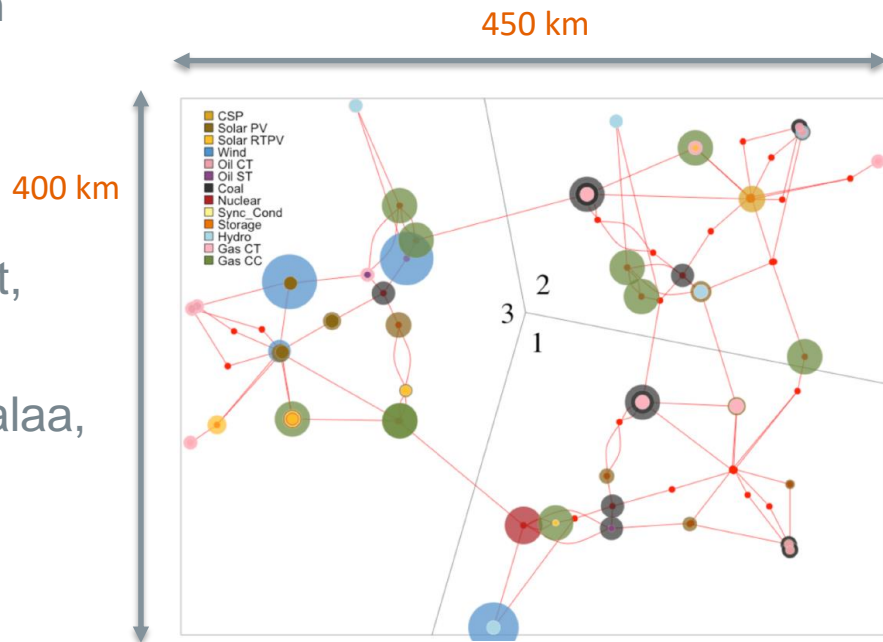
Juha Kiviluoma
Topi Rasku
Jari Miettinen
Jussi Ikäheimo
Erkka Rinne
Niina Helistö
Hannele Holttinen

Backbone- mallin validointi

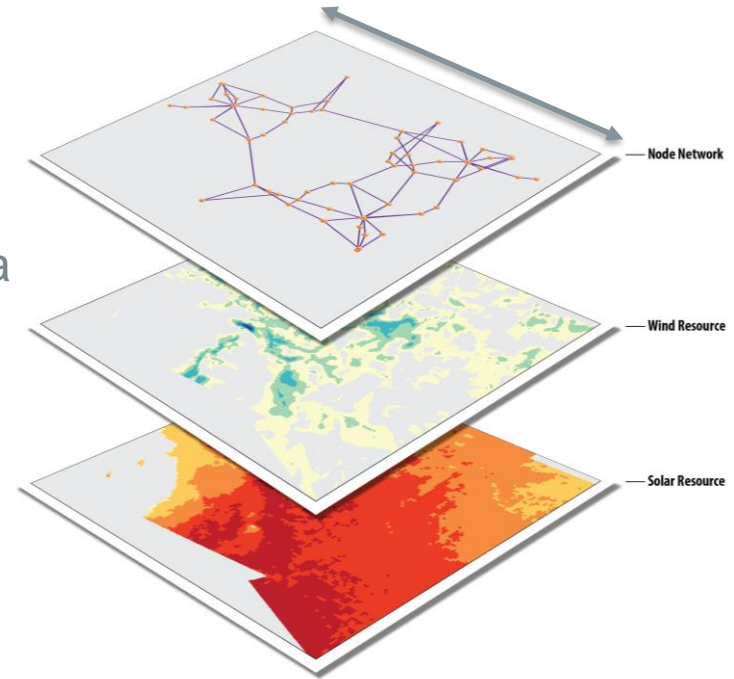
Testijärjestelmä mallien vertailuun

- RTS-GMLC on vuosien kehitystyön tulos ja vapaasti saatavilla (<https://Github.com/GridMod/RTS-GMLC>)
- Kuvitteellinen järjestelmä
- Määriteltä voimalaitokset, siirtolinjat, kulutus, ennusteet, reservituotteet
- Noin 450 x 400 km alue, 158 voimalaa, 73 solmupistettä (DC power flow)

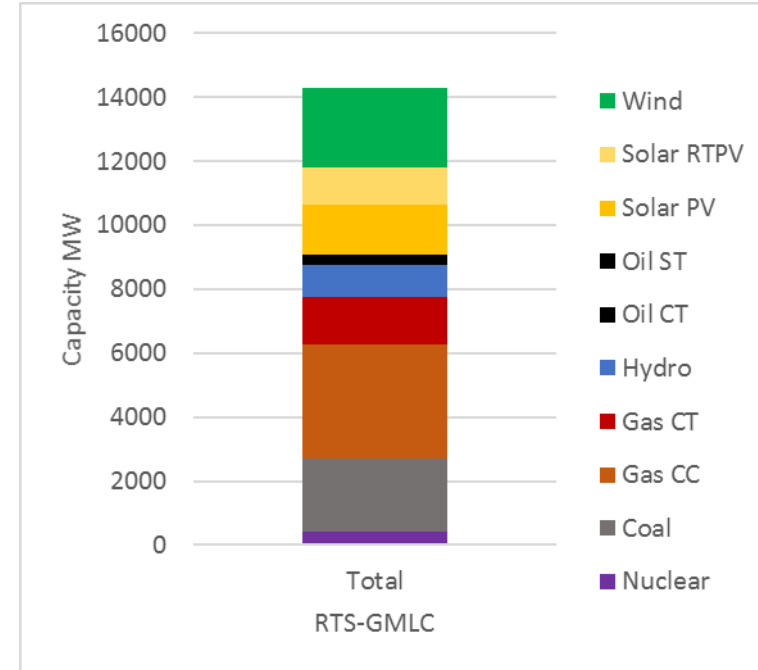
Ennusteet testijärjestelmässä

- Jokaiselle solmupisteelle määritelty kulutusennuste ja uusiutuville voimaloille tuotantoennuste
- Ennusteet annettu tunnin tarkkuudella seuraavan päivän tuotantosunnitelmaa varten
- Lisäksi 5 min tuotantoaikasarja päivän sisäiseen käyttöön (ei käytetty tässä)

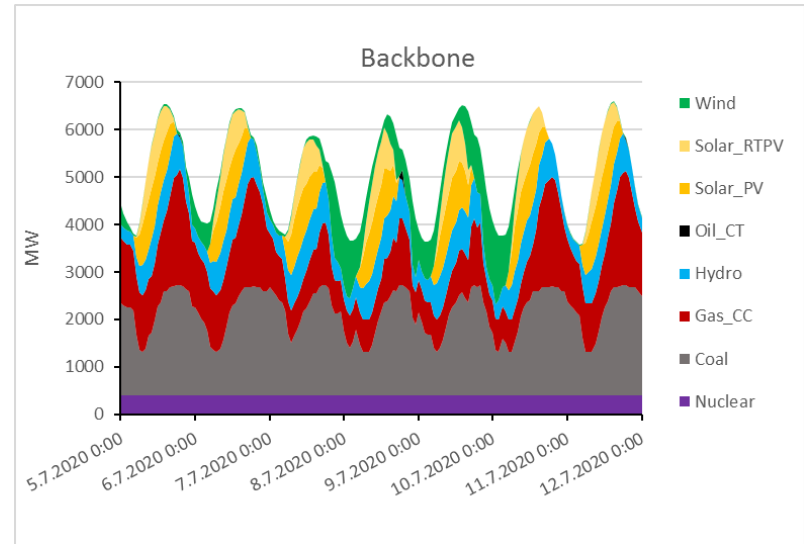
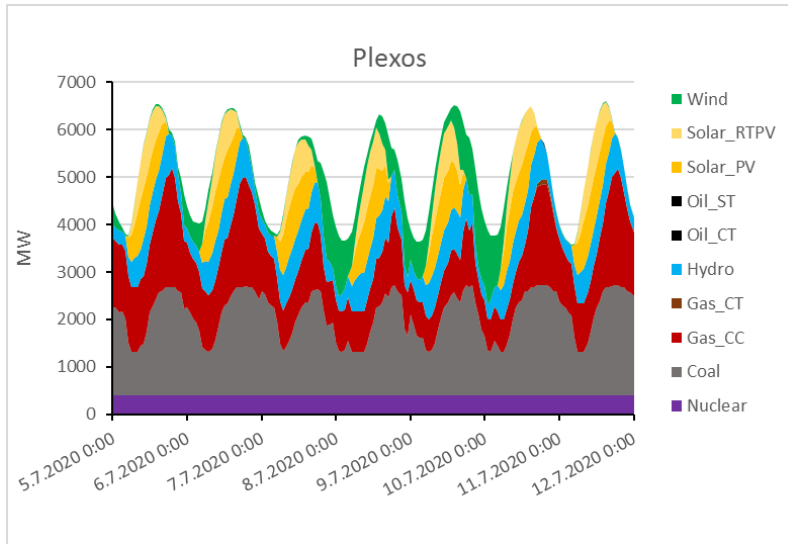

Vertailu kaupalliseen malliin

- NREL on tehnyt vertailuajoja kaupallisella Plexos-mallilla
- Tiettyjä piirteitä on tässä jätetty pois RTS-GMLC:stä
 - Vain D+1 tuotantosuunnitelma kahdelle kesäviikolle
 - Ei reservejä
- Backbone-mallilla ajettu samanlainen tuotantosuunnitelma
- Vertailu: tuotantomäärät, kustannukset, hinnat

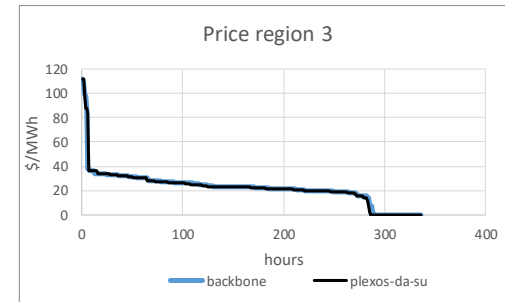
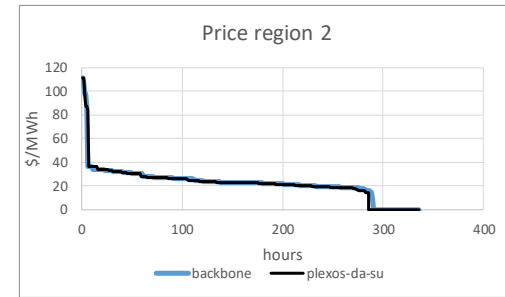
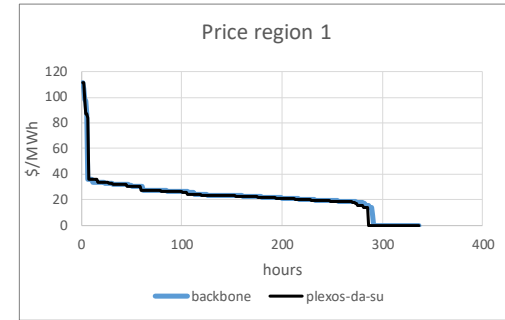
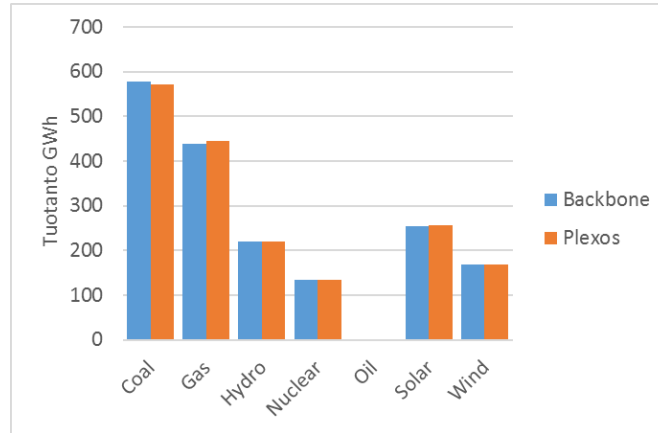
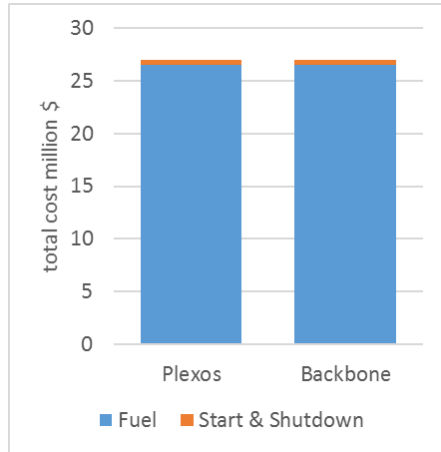

Tuotantosunnitelma tuotantomuodoittain

(kuvissa vain jakson ensimmäinen viikko)

Muita tuloksia

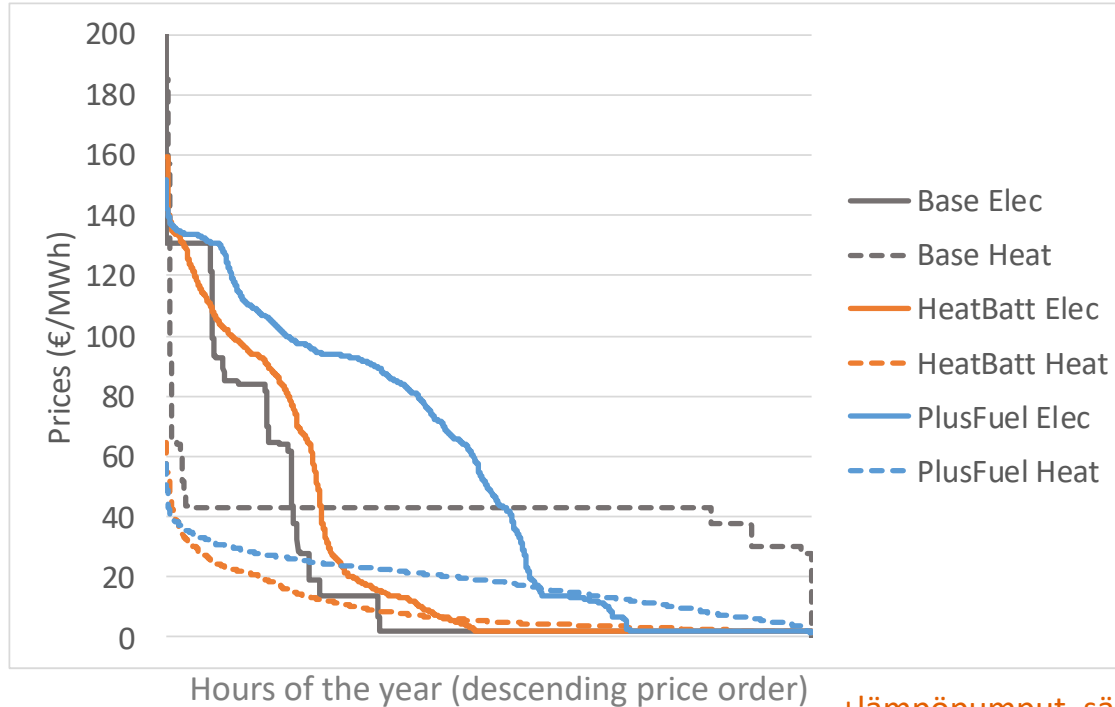
Johtopäätökset

- Backbone-mallin tulokset ovat hyvin lähellä Plexos-mallia
 - Aivan samaan ei voida päästäkään johtuen kokonaislukuratkaisujen epätarkkuudesta
- NREL on testannut myös muita malleja RTS-GMLC-järjestelmällä ja erot ovat samaa luokkaa tuotantomäärissä ja hinnoissa

Tuloksia*

* TSOt pystyvät operoimaan järjestelmiä joissa paljon tuulta

Tuulivoima ei välttämättä romahduta hintoja

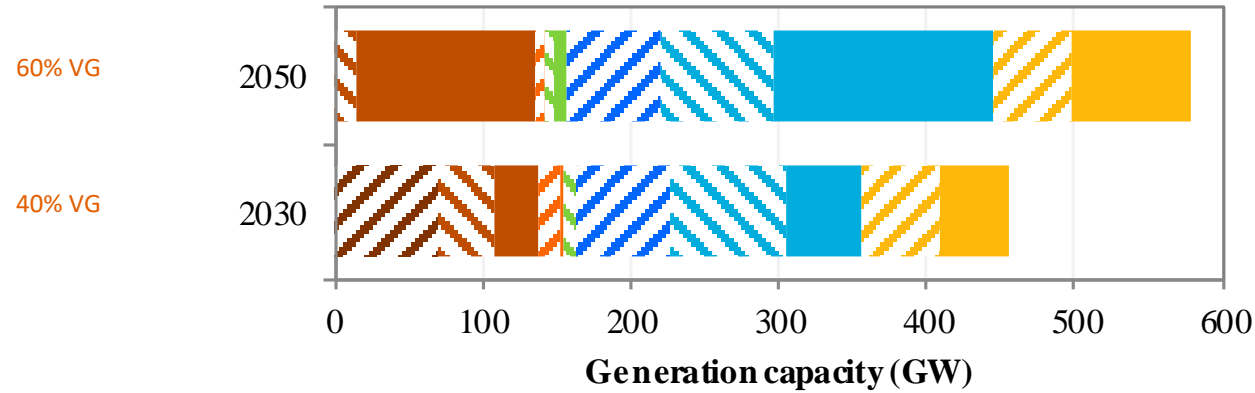

~70 % tuuli+aurinko osuus sähköstä

Kulutus (TWh):

	Elec	Heat	Fuel
Base	102	22	-
HeatBatt	120	28	
PlusFuel	127	28	5

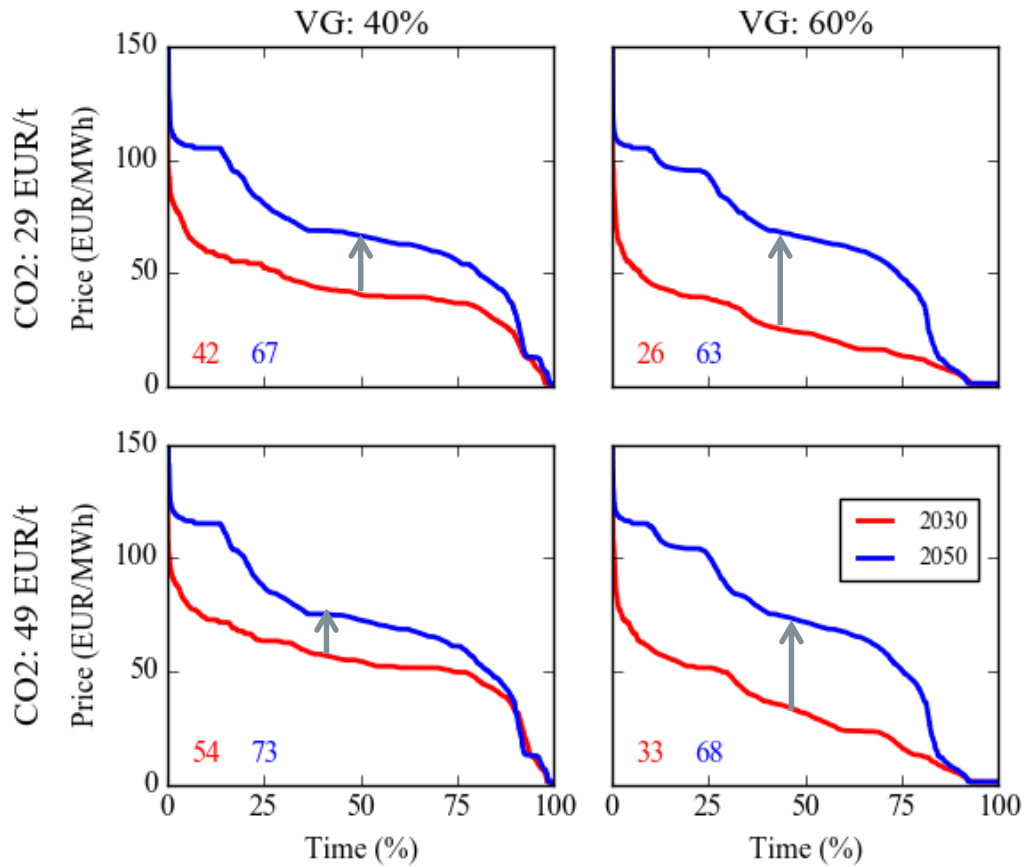
+lämpöpumput, sähköboilerit, lämpövarastot, akkuja, kulutusta
+power2Fuel, akut sähköautoiksi

Initial Coal etc.	Invested Coal
Initial Gas	Invested Gas
Initial Nuclear	Invested Nuclear
Initial Biomass etc.	Invested Biomass
Initial Hydro	Invested Hydro
Initial Wind	Invested Wind
Initial Solar	Invested Solar

With investments!

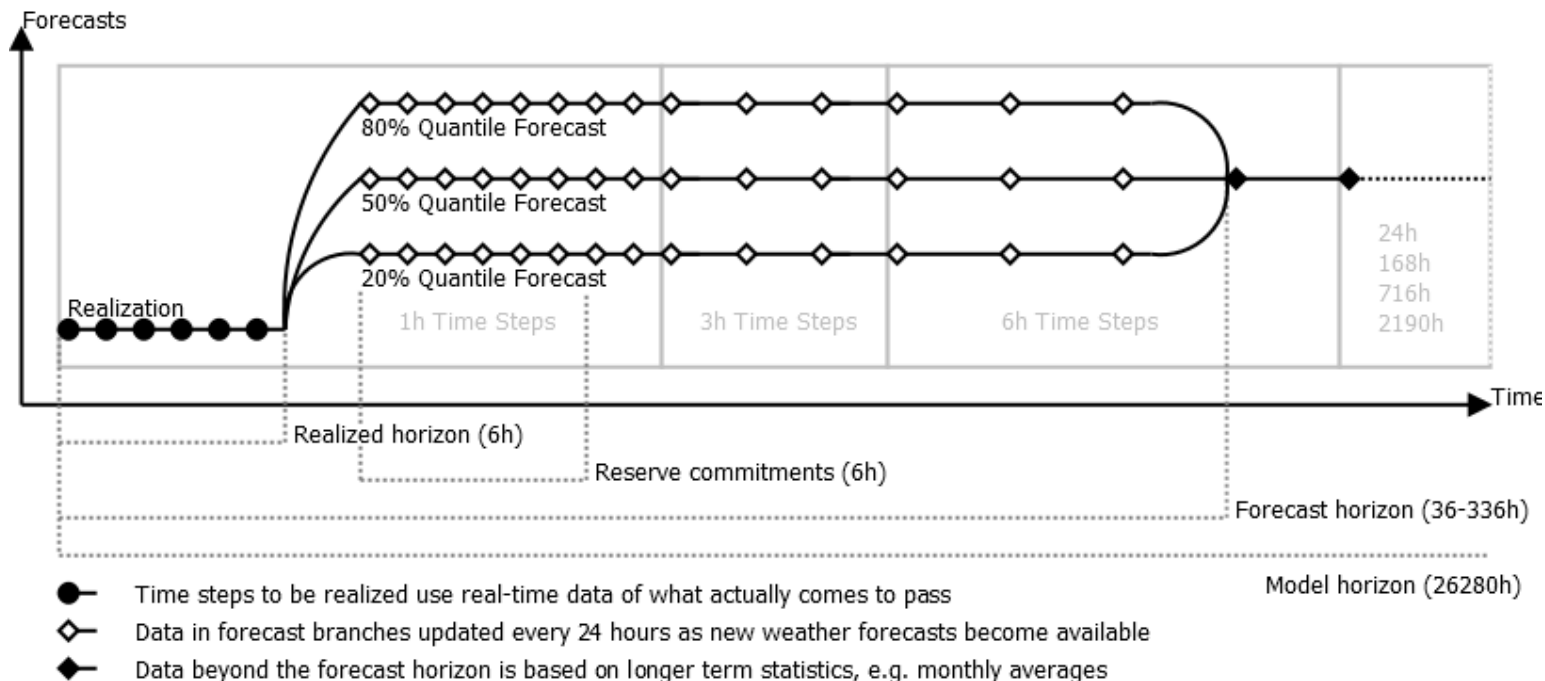

Finland
2030 vs.
2050

Pidemmät ennusteet, onko hyötyä?

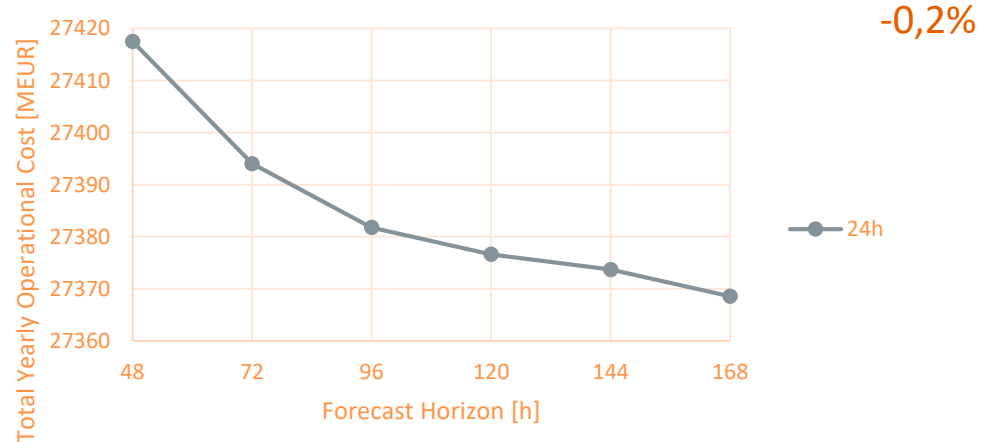
Nordic System Results - 2030

Yearly Electricity Generation:
1175 TWh

Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	4
Coal	18
Gas	3
Lignite	8
Nuclear	8
Solar	6
Wind	30
Hydro	23

Total Yearly Operational Cost as a Function of
Forecast Horizon in a 2030 Nordic System

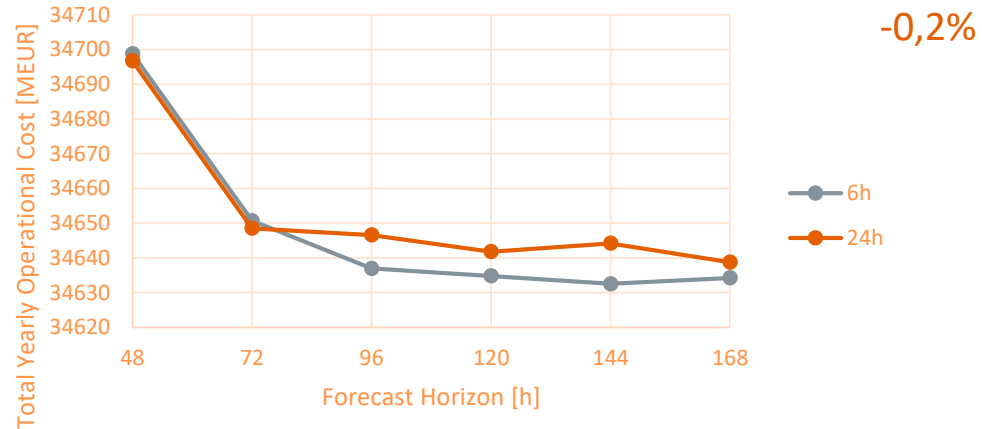
Nordic System Results - 2030

Yearly Electricity Generation:
1175 TWh

Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	4
Coal	18
Gas	3
Lignite	8
Nuclear	8
Solar	6
Wind	30
Hydro	23

Total Yearly Operational Cost as a Function of
Forecast Horizon in a 2050 Nordic System

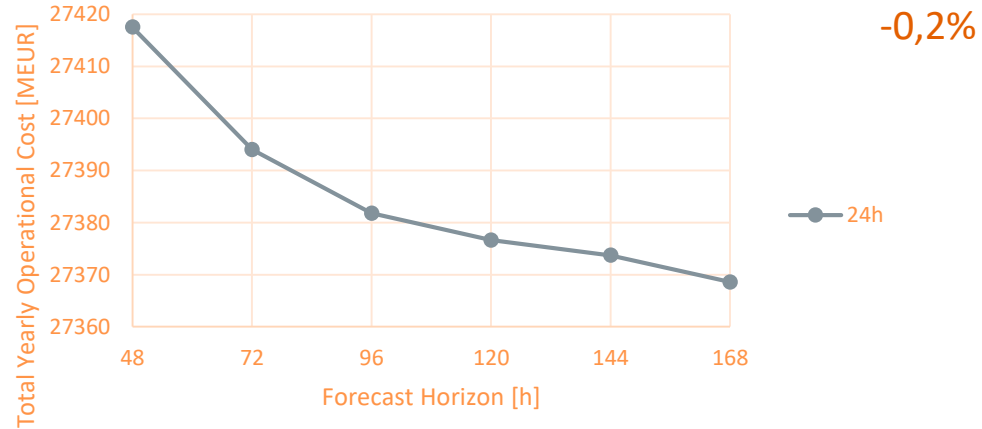
Nordic System Results - 2030

Yearly Electricity Generation:
1175 TWh

Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	4
Coal	18
Gas	3
Lignite	8
Nuclear	8
Solar	6
Wind	30
Hydro	23

Total Yearly Operational Cost as a Function of
Forecast Horizon in a 2030 Nordic System

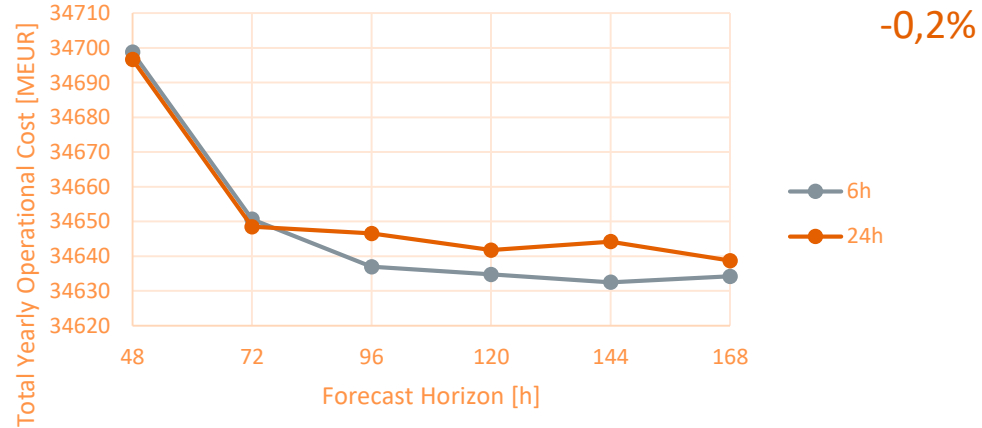
Nordic System Results - 2050

Yearly Electricity Generation:
1561 TWh

Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	3
Coal	0.4
Gas	16
Lignite	0.03
Nuclear	2
Solar	4
Wind	56
Hydro	19

Total Yearly Operational Cost as a Function of
Forecast Horizon in a 2050 Nordic System

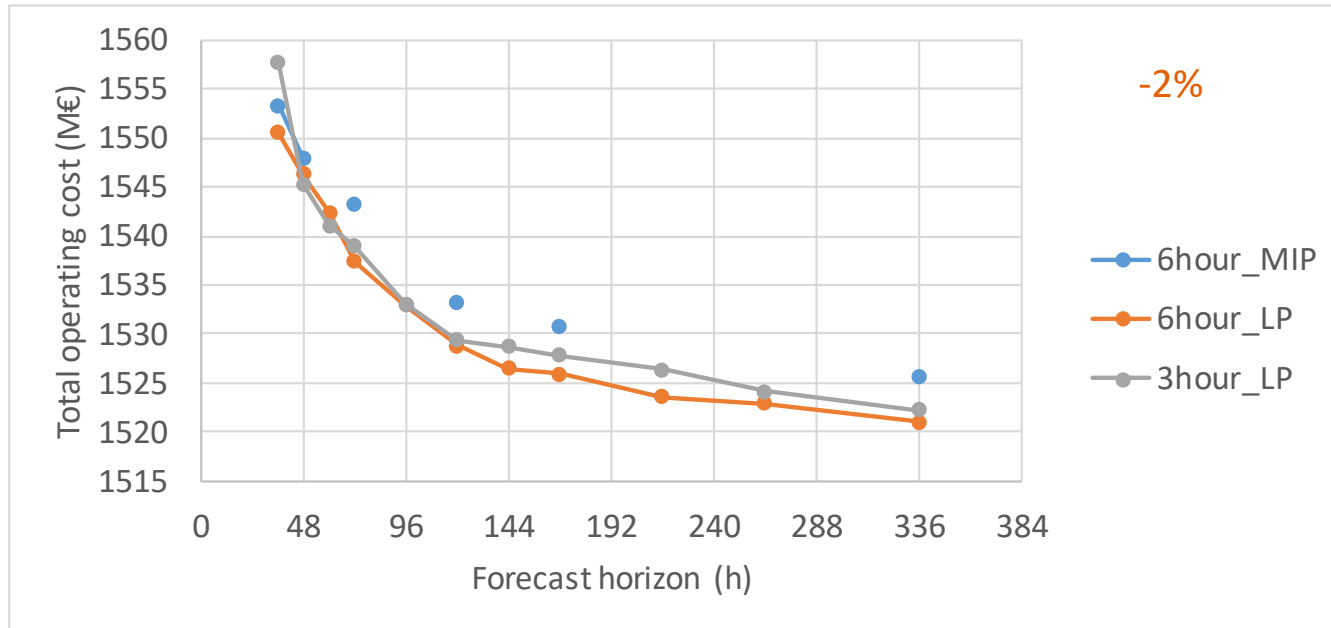

Kind of Finnish system results

Yearly Electricity Generation:
102 TWh

Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	2
Coal	-
Gas	4
Lignite	-
Nuclear	8
Solar	1
Wind	70
Hydro	15

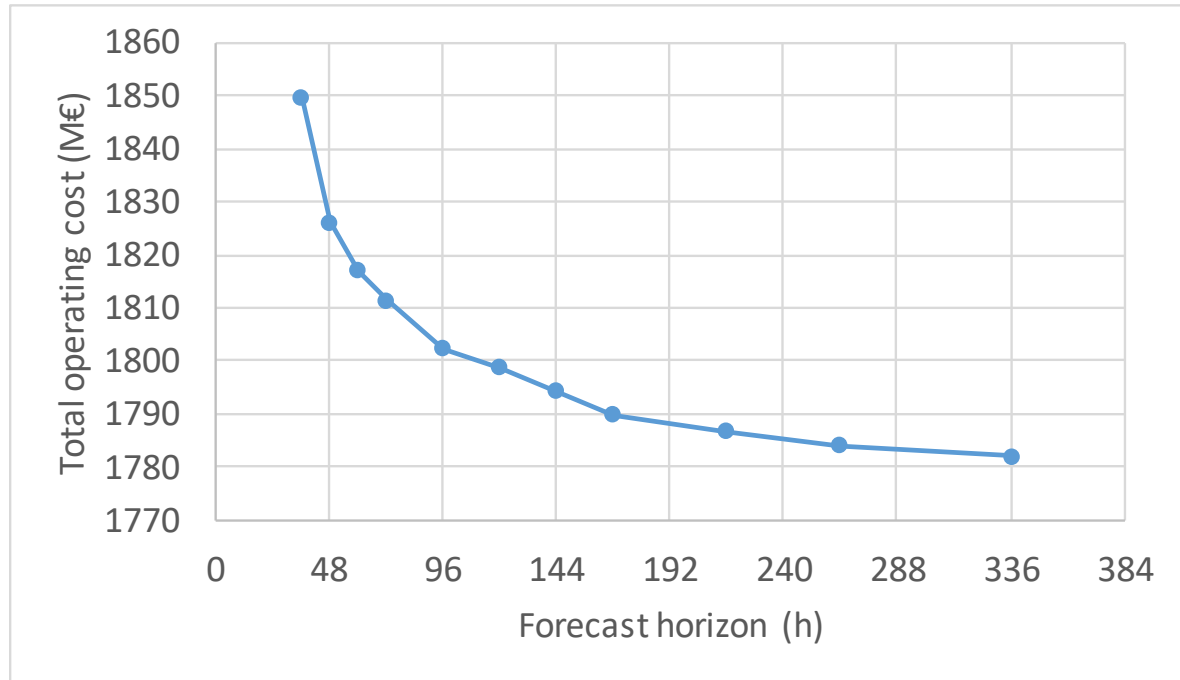
Kind of Finnish system results

PlusFuel (more heat, EVs & producing transport fuel too)

Yearly Electricity Generation:
127 TWh

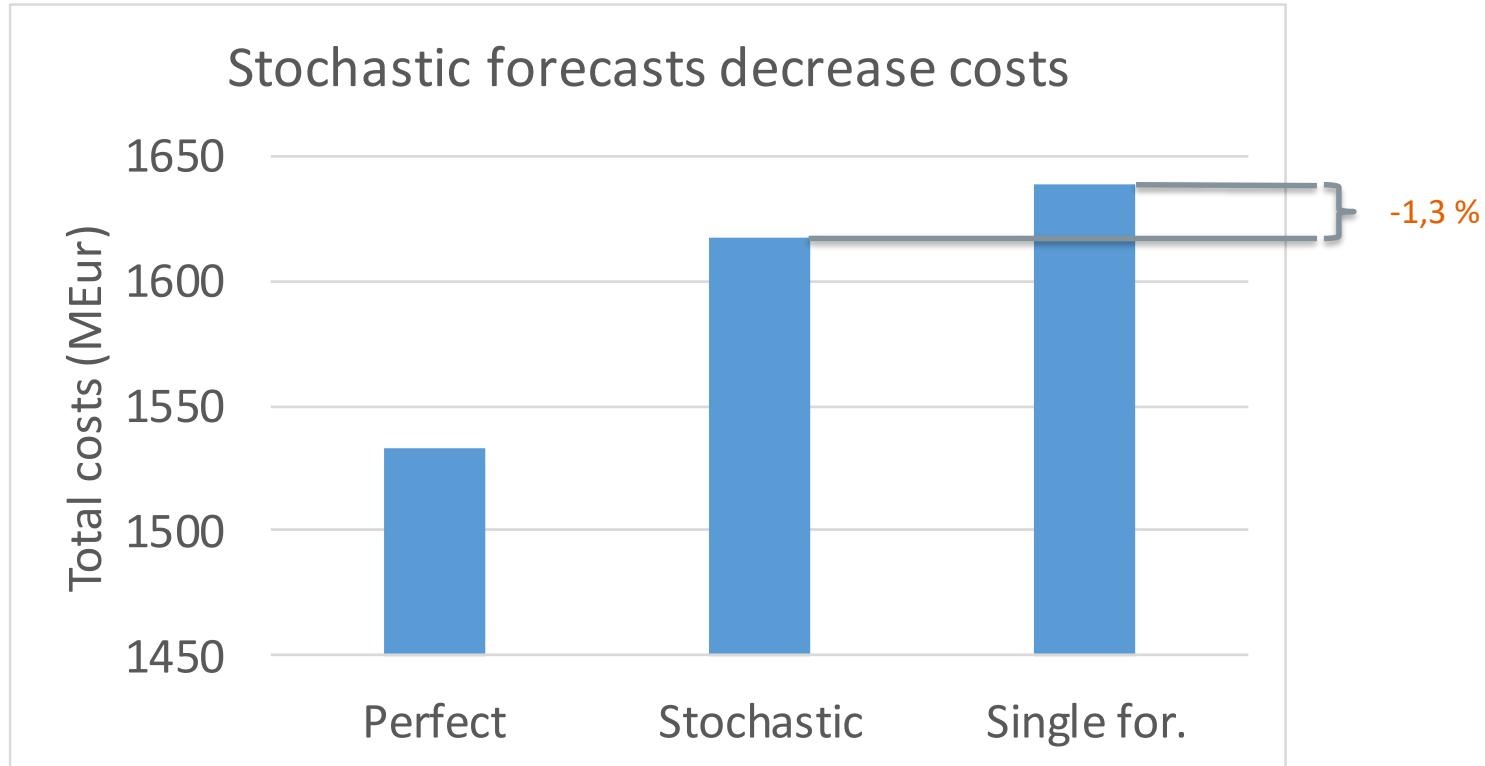
Share of Electricity
Generation by Source [%]

Biomass	5
Coal	-
Gas	5
Lignite	-
Nuclear	8
Solar	1
Wind	68
Hydro	12

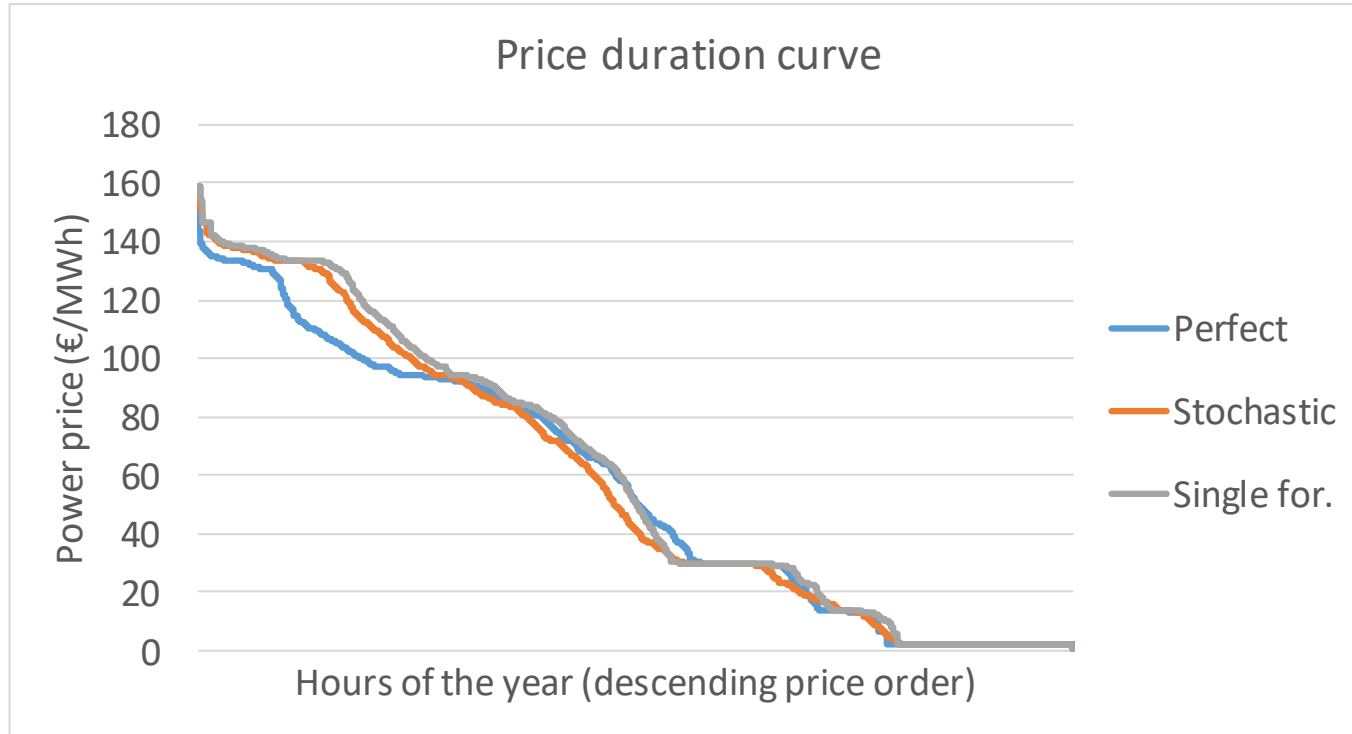

-4%

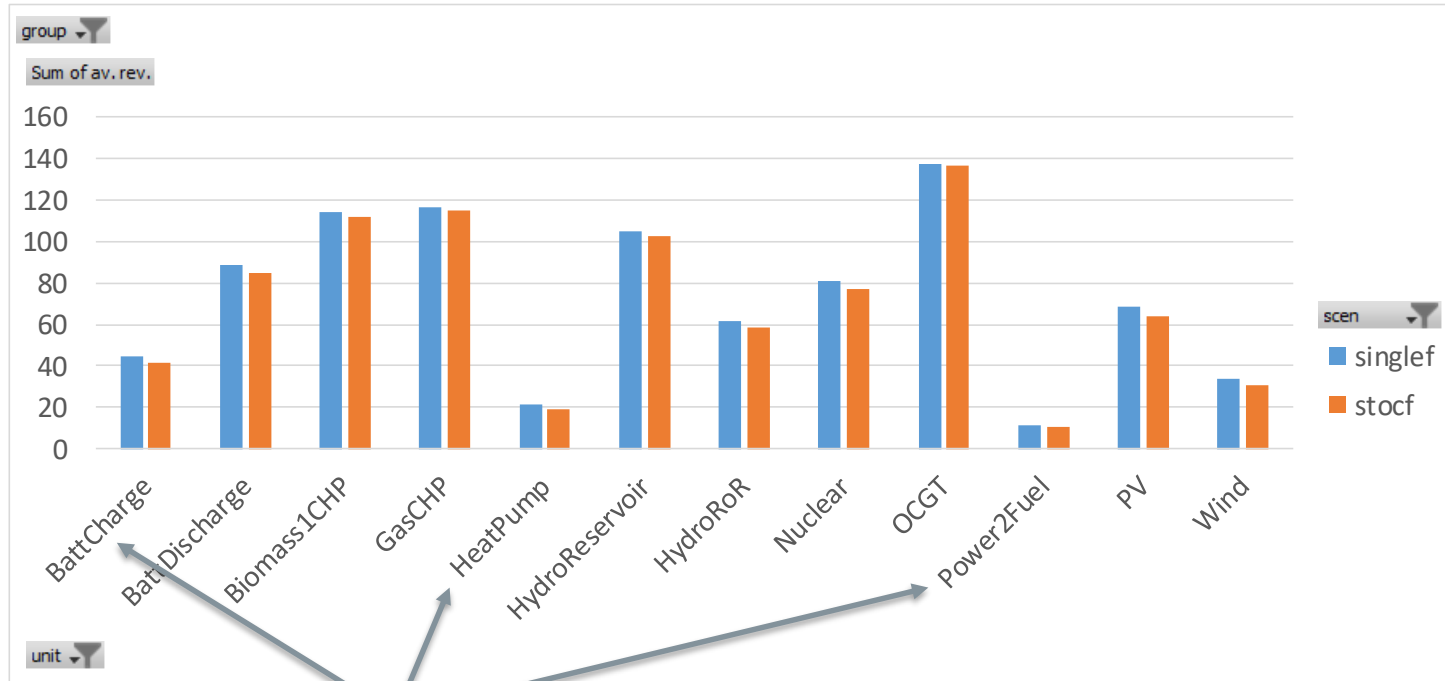
Kind of Finnish system...

Hinnat keskimäärin laskevat

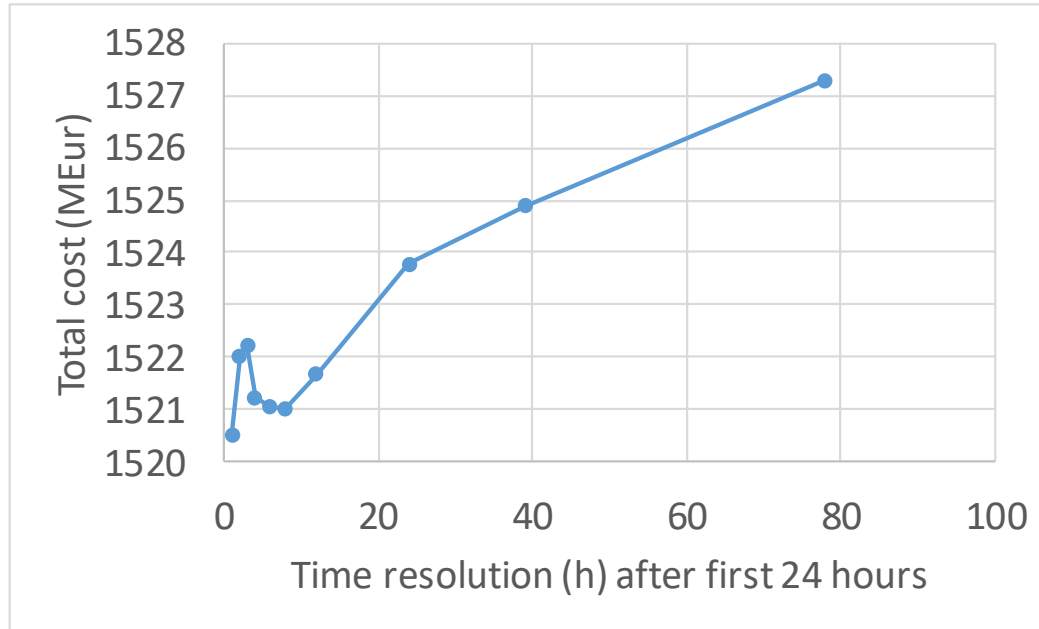
...jolloin tuottajat saavat vähemmän tuloja

...kuluttajat maksavat vähemmän

Aikaresoluutio voi olla suuri

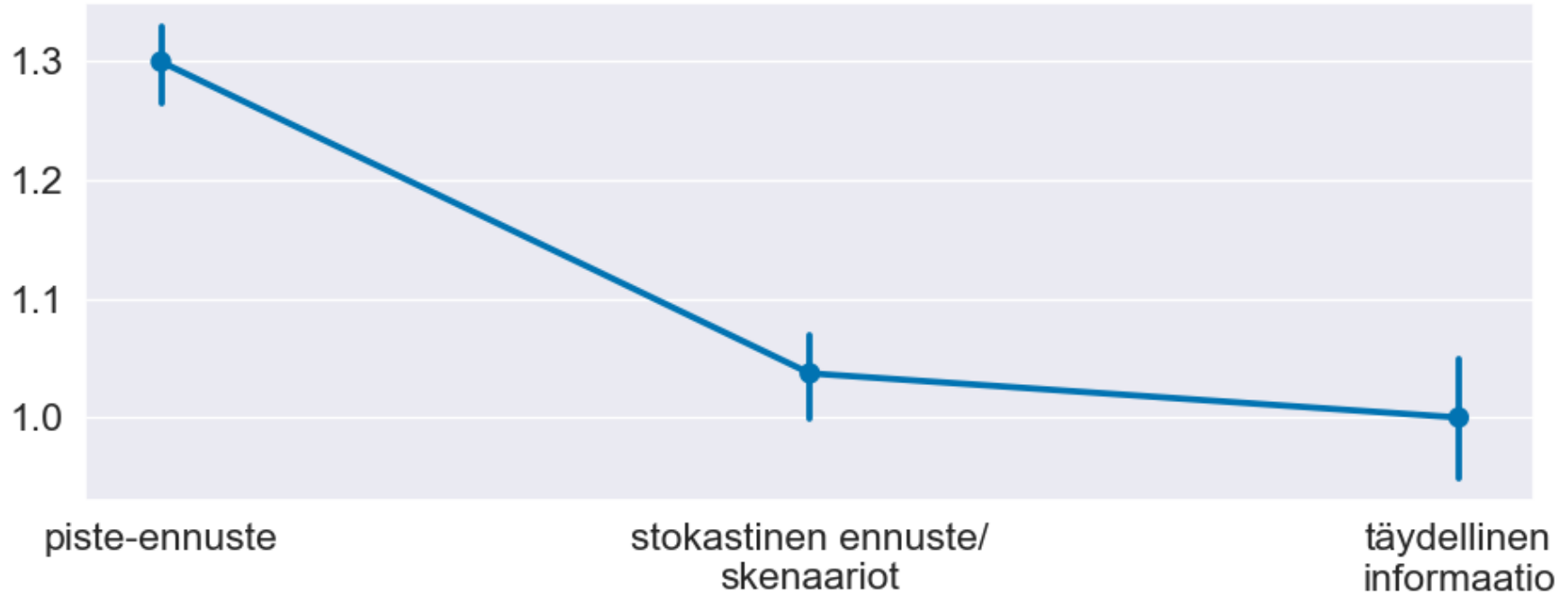
Isoja varastoja sisältävässä järjestelmässä energia ratkaisee

1h → 78 h: +0.4%
Crazy!

Entä pidemmän aikavälin stokastiikka?

Pieni testijärjestelmä: 1/3 (allas)vesivoimaa, 1/3 tuulivoimaa, 1/3 termistä tuotantoa

Vaihtelevuus! Epävarmuus?

- Lisääntyvä epävarmuus tarkoittaa että suurempi osa tuotannosta (ja joustavasta kulutuksesta) muuttaa suunnitelmia lähempänä toimitushetkeä
 - Jos laitokset ja kulutukset on helppo säätää, niin tämän ei tarvitse olla iso ongelma (esim. vesivoima, moottorivoimalat, osa kulutusjoustosta)
 - Pienehköjen energiavarastojen käyttöä vaikeampi suunnitella
- Vaihtelevuus puolestaan muuttaa koko järjestelmän – ajoittain halpa sähkö johtaa (lämmityksen) sähköistymiseen ja voimalaitosraketeen muutokseen sekä haasteisiin sähköverkon toiminnassa
- Epävarmuudella on silti hintansa

VaGe käynnisti avointen työkalujen kehitystyön tutkimusryhmässämme

- Backbone – Adaptable energy systems model
 - <https://gitlab.vtt.fi/backbone/backbone>
 - IRENA FlexTool – Simple to use energy system planning tool
 - <https://www.irena.org/publications/2018/Nov/Power-system-flexibility-for-the-energy-transition>
 - Spine – A modelling platform: data, data processing tools, and models working together
 - <http://www.spine-model.org/>
- Collaboration with
- University College Dublin
 - Economic and Social Research Centre
- Collaboration with
- KU Leuven
 - University College Dublin
 - KTH, Stockholm
 - Energy Reform Ltd

Tulokset lyhyesti

- Tuulivoima ei välttämättä romahduta hintoja
 - Muut energiasektorit ratkaisevia
- Stokastiset ennusteet ovat arvokkaita
 - ...voittajia ja häviäjiä
- Resoluution ei tarvitse olla suuri
- Vaihtelevuus paljon merkittävämpi asia kuin ennusvirheet
- Avoimia työkaluja tarjolla